

BASIN AÇIKLAMASI***12 EYLÜL'Ü UNUTTURMAYACAĞIZ!***

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu

Türk Dış Hekimleri Birliği, Türk Eczacıları Birliği, Türk Tabipleri Birliği,

Türk Mimar ve Mühendis Odaları Birliği, Türk Veteriner Hekimleri Birliği,

Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği

Bugün 12 Eylül 2000. IMF ve Dünya Bankası destekli 24 Ocak 1980 kararlarının uygulanabilmesi için gerekli siyasal ve toplumsal ortamı yaratabilmek için gerçekleştirilen 12 Eylül 1980 darbesinin toplumsal etkileri 20 yıl sonra da hala sürüyor.

12 Eylül dendiğinde milyonlarca insanımızın fişlendiği, 650.000 kişinin gözaltına alınıp işkence gördüğü, 230 bin kişinin yargılandığı ve bunlardan 7000'inin idam istemi ile yapılan yargılamalarda yıpratılıp 49'unun idam edildiği bir dönem hatırlanmakta. 12 Eylül dendiğinde 171'inin işkence altında öldüğü belgelenen yüzbinlerce insanımıza yapılan işkenceler, zindanlar, yasaklar, sansürler, anti-demokratik yasalarla yaratılan toplumsal paranoya ile yaşama sevincini kaybeden insanlarımız akla gelmekte. Bunlar 12 Eylül dendiğinde ilk akla gelenler ve yalnızca buzdağının görünen yüzü.

Yaşanan dönemi 3,5 yıl süren bir karabasan olarak düşünmek, kolaycılık olmanın ötesinde, o ideolojinin yaratmayı hedeflediği insan türünün başarısını da vurgulamaktadır. 24 Ocak Kararları olarak bilinen Ekonomik İstikrar Programının temellendiği ideolojiyi yaygınlaştıracak tarih bilincinden yoksun, varlığının özünü teşkil eden toplumsal sorumluluklarından arındırılmış, köşe dönücü iş bitirici olmaya güdümlenmiş

yeni bir insan türünü yaratacak toplumsal erozyonla bu ideolojinin topluma mal edilmesi büyük ölçüde 12 Eylül'le gerçekleştirilebilmiştir.

12 Eylül'ün, 12 Eylül'e gereke oluşturmak üzere toplumsal muhalefeti sindirmeye yönelik kont-gerilla ürünü kargaşa ve cinayet örgütleri eli ile planlandığı bilinmesine karşın "terör ve anarşi olaylarının durdurulması için gerekli müdahale" olarak algılanması ve algılatılması için gösterilen çabalar aynı ideolojinin 20 yıl sonra da topluma egemen olma isteminin bir ürünüdür.

12 Eylül'ü doğru algılamak öncelikli bir toplumsal görev niteliğindedir. 12 Eylül, Yeni Ekonomik Düzenin kabul edilemez sömürüye dayalı sermaye birikimine olası başkaldırıları bertaraf etmeye yönelik senaryosunun bir parçasıdır. Temelleri 24 Ocak kararları ile oluşturulan bu senaryo ile 12 Eylül'de toplumsal muhalefet ortadan kaldırılarak gereken acil müdahaleler 1982 Anayasası ve izlenen yasal düzenlemelerle yapılmış, siyasi partiler, DİSK, TÖB-DER, TTB, TÜM-DER, TÜTED gibi emek örgütlenmelerinin yanı sıra, 25.000 dernek kapatılmış, IMF, Dünya Bankası destekli 24 Ocak Kararları ile öngörülen sermaye birikiminin dar ve sabit gelirliilerin sömürüsü ile gerçekleştirilmesinin önündeki engeller ortadan kaldırılmıştır.

12 Eylül döneminin sonu olduğu sanılan 1984 seçimlerinden günümüze kadar gelen dönem sanılanın aksine, 12 Eylül suskunluk döneminde kurulan siyasal ve ekonomik ilişkilerin toplumda daha da kökleşmesine neden olmuştur. 1402 Sayılı Kanun'a dayanarak onbinlerce demokrat kamu çalışanını üniversiteler ve kamu kuruluşlarından atıp, yerlerine kendi çıkar örgütlenmeleri ile barışık atamaları yapan zihniyet, seçim sonrası çok daha pervasız eylem ve düzenlemelere 12 Eylül döneminden aldığı güçle girebilmiştir.

Günümüzde de hala aynı kararlılıkla sürdürülen ve 12 Eylül'le somutlaşan ideoloji, 1982 Anayasası hazırlanırken kaldırılması her halde unutulmuş olan "sosyal devlet" ilkesi ile taban tabana zıt uygulamalarda kendini açıkça göstermektedir. Özelleştirme politikaları ile kamu malları, arazileri "özel girişimlere peşkeş çekilip ulufe gibi dağıtılırken, yüzbinlerce insanımız işsizliğe mahkum edilmiştir. Özelleştirme çılgınlığında öyle bir noktaya gelinmiştir ki, temel toplumsal hizmetler olan sağlık ve eğitim sektörlerine kamu yatırımları neredeyse tamamen durdurularak ülkemiz, parası olmayanların eğitim ve sağlık hakkını tanımayan yeni bir düzenin için itilmiştir. Günümüzde eğitim ve sağlıkta savunulan aynı gerekçelerle sosyal güvenlik sisteminin de özelleştiril-

mesi tartışılabilir miyse bu 12 Eylül'de temelleri atılan ideolojinin hala yaşadığının somut bir göstergesidir.

20 yıllık süreçte karma ekonomi terk edilerek rant ekonomisine geçilmiştir. Geçmiş yıllardaki bütçeler incelendiğinde elde edilen vergiler ve diğer gelirler, her dönem artan faiz giderlerinin altında kalmıştır.

Bütçeden sağlık, adalet, eğitim gibi toplumsal gereksinimlere ayrılan paylar azalmış, buna karşın faiz giderlerine, silahlanmaya ayrılan paylar arttırılmış; dolayısıyla toplum ekonomik olarak bazı kesimler tarafından bilinçli biçimde fakirleştirilmiştir. Yatırımlar durma noktasına gelmiştir.

Devletin küçültülmesi, bürokrasinin azaltılması adı altında kamusal hizmetleri ihale mafyalarına teslim eden zihniyetin devlet içindeki akıl almaz örgütlenmesi, devlet-mafya işbirliğinin alanlarının yaygınlığı günümüzde gazetelere yansıyan "operasyonlar"da açıkça görülmekte ve 12 Eylül ile başlayan dönemde temelleri atılan ilişkilerin hala sürdürüldüğü anlaşılmaktadır.

Evrensel olarak "topluma karşı işlenmiş suç" kapsamında sayılan "lokavt"ı Toplu Sözleşme ve Lokavt Kanunu ile yasalaştıran 2822 sayılı Kanun hala yürürlükteyse 12 Eylül dönemi bitmiş olamaz. Tüm siyasal partilerin yarım ağız, değiştirilmesi gerektiğini söyledikleri 1982 Anayasası hala değiştirilmediyse 12 Eylül sürüyor demektir.

12 Eylül döneminde 675 yasa çıkarıldı. Çok partili seçimlerle geçirilen 16 yılda ise 3000'in üstünde yasal düzenleme yapılmış durumda. Yapılan düzenlemelere

baktığımızda 12 Eylül ile getirilen sömürü ilkelerinin geçen yıllar içinde daha da pekiştirildiği görülmektedir ve bunların toplumsal maliyetleri son derece yüksektir.

Örneğin 1982 Anayasası ile yapılan bir düzenleme sonucu tek kalemde 14 milyon dönüm orman alanı orman rejiminden çıkarılıp, özel mülkiyete açılmıştır. 1984 sonrası Orman Kanunu'nda yapılan değişikliklerle "kamu yararı" amacına tahsil adı altında 10 milyon dönüm orman, beton yığınlarına dönüştürülmüştür. Her yıl trilyonlarca lira zarara yol açarak yaşamımızda rutinleşen sel ve heyelanların nedeni olan ormansızlaştırma, bir devlet politikasına dönüşmüş durumdadır.

Ülke hayvancılığının kökünü kurutmaya yönelik meraların farklı amaçlara tahsisi için gerekli yasal düzenlemeler, köy boşaltmalar, meralara girişin yasaklanması hala süren uygulamalardır.

Planlamanın içeriksizleştirilip rant aracına dönüştürülmesi, 1984 sonrası getirilen ve hala varlığını sürdüren yasal düzenlemelerle destekleniyor. İnşaat sektörünü teşvik uğruna denetimsiz beton blokların oluşması için gereken yasal ortamın ve imar aflarının somut bedelinin ilk taksitini 17 Ağustos ve 12 Kasım depremlerinde toplumca ödedik. Hala kaçcana, kaç kişinin sakat kalmasına yol açtığı doğru olarak açıklanmayan Marmara Depremi'nin suçlusu ve sorumlusu olarak toplumumuzu dört bir yandan sarmış olan ve devletin asli görevlerinin ihmal edilmesi temelinde inşa edilmiş olan 12 Eylül ideolojisini değil de, satın aldığı binanın sağlamlığını test etmeyen depremedeleri suçlayabilen mantık, 12 Eylül ideolojisinin kesintisiz olarak sürmekte olduğunun delilidir.

Yine son 20 yılda gerek ekonomi alanında atılan adımlar, gerekse sağlık alanında gündeme getirilen yasal-yönetimsel değişikliklerin sonucu kamu sağlık hizmetlerinin çökertilmesi olmuştur.

12 Eylül ile sağlanan toplumsal sessizlik ortamı, aradan geçen 20 yıla rağmen etkilerini hala sürdürmektedir. Ekonomi politikalarını işçiye memura zam oranları dahil yine IMF belirlerken, 24 Ocak kararlarının yeni versiyonu ağlarını çevremize örerken, ülke temel politikalarını küreselleşme adına uluslararası tekelere teslim ederken, yirminci yılında 12 Eylül'ü tüm boyutları ile hatırlamak ve hatırlatmak bir zorunluluktur.

20 yıldır giderek derinleşmekte olan ekonomik, siyasal ve toplumsal yoksulluk bu günlere toplumsal muhalefetin örgütsüzlüğünden beslenerek gelmiş durumdadır. Bizlere düşen görev; dayatılan ekonomi politikaları karşısında, toplumsal muhalefet gereklerine uygun alternatif politikaları oluşturmaktır. 12 Eylül dönemi ancak, bu tarihten itibaren dayatılan yasal düzenlemelerin ortadan kalkması ile son bulacaktır.

Bu amaçla,

Tüm demokratik unsurların katkısı ile çağdaş bir anayasa hazırlanmalı ve tüm hukuksal düzenlemeler gözden geçirilerek 12 Eylül mağdurlarının hakları geri verilmelidir.

12 Eylül sorumluları derhal yargı önüne çıkarılmalıdır.

Bu taleplerimizin kararlılıkla takipçisi olacağımızı kamuoyuna duyururuz.

